

Kære Karina Lorentzen,

Jeg skriver til dig i anledning af, at Straffelovrådet sidste uge udgav deres betænkning om seksualforbrydelser. Vi vil meget gerne mødes med dig og drøfte den del af Straffelovrådets forslag, der omhandler voldtægt.

Som du ved fra det møde, du tidligere i år holdt med mine kolleger, så har Amnesty i mange år arbejdet for en forbedring af dansk straffelovgivning om voldtægt. Mange af vores anbefalinger bliver fulgt af Straffelovrådet, men desværre følger de kun delvist en af vores helt centrale anbefalinger: At forsvarsløse ofre bør beskyttes imod voldtægt på lige fod med andre ofre. Her lægger rådet det ud til politisk vurdering om voldtægt med et forsvarsløst offer skal forblive defineret som et sekundært overgreb eller om det skal inkluderes i straffelovens voldtægtsparagraf.

En voldtægt er et voldeligt, krænkende overgreb i sig selv. Det bør ikke være mindre strafbart at voldtage en person, der ikke kan modsætte sig overgrebet.

Vi håber, at du vil arbejde for at voldtægt mod et forsvarsløst offer (nu 218, stk. 2) bliver inkluderet i straffelovens paragraf om voldtægt (§216), under forhandlingerne om en ny lov om seksualforbrydelser.

Jeg vedhæfter et notat om betænkningen. Jeg ser frem til at drøfte det med dig.

Med venlig hilsen

Stinne Lyager Bech
Policy og kampagnekoordinator

Amnesty International
Dansk Afdeling/Danish Section
Gammeltorv 8, 5 sal
1457 København K
tel: (+45) 33 45 65 65
Mob: (+45) 25 34 95 45
E-mail: sbech@amnesty.dk
www.amnesty.dk

København, 26. november 2012

STRAFFELOVRÅDETS BETÆNKNING OM VOLDTÆGT

- EN HISTORISK CHANCE FOR AT FORBEDRE BESKYTTELSEN AF VOLDTÆGTSOFRE

Sidste uge offentliggjorde Straffelovrådet betænkning nr. 1534 om seksualforbrydelser. Amnesty har i de seneste 4 år arbejdet for en forbedring af dansk straffelovgivning om voldtægt. Vi er meget glade for at se, at størstedelen af vores anbefalinger bliver fulgt af Straffelovrådet. Dog følger rådet kun delvist en af vores helt centrale anbefalinger: At forsvarsløse ofre bør beskyttes imod voldtægt på lige fod med andre ofre. Det lægger rådet ud til politisk vurdering.

Regeringen og politikerne har nu en historisk chance for at sikre alle ofre lige beskyttelse mod voldtægt. Dansk straffelov bør ændres, så den lever op til menneskerettighederne og til nutidige principper om ligestilling mellem kvinder og mænd.

Snæver definition på voldtægt beskytter ikke forsvarsløse ofre

Amnesty anbefaler, at seksuelle overgreb mod et forsvarsløst offer også defineres som voldtægt. Det er, når gerningsmanden udnytter, at ofret på grund af bevidstløshed, handicap, alkoholpåvirkning eller andet er i en tilstand, der gør det umuligt for hende at modsætte sig overgrebet.

Dette overgreb defineres ikke som voldtægt i dag men som et sekundært overgreb med en lavere strafferamme (§ 218, stk 2). Dermed beskytter loven ikke ofre, der ikke kan modsætte sig en voldtægt, på lige fod med andre ofre.

Dette krav har Straffelovrådet lagt over til regeringen og politikerne at tage stilling til. Rådet har nemlig opstillet tre alternative forslag: A) De lader voldtægt af et forsvarsløst offer forblive et sekundært overgreb, der ikke betegnes som voldtægt og hæver blot normalstaffen til 8 i stedet for 4 måneder. B) De inkluderer voldtægt af en forsvarsløs i voldtægtsparagraffen, men med en lavere strafferamme. C) De følger Amnestys anbefaling om at lade tiltvunget sex med et forsvarsløst offer indgå i voldtægtsparagraffen. Amnesty anbefaler, at model C bliver gennemført.

En voldtægt er et voldeligt, krænkende overgreb i sig selv. Det bør ikke være mindre strafbart at voldtage en person, der ikke kan forsvare sig imod overgrebet. Derfor håber Amnesty, at du vil arbejde for at voldtægtsparagraffen (§216) kommer til at omfatte alle ofre -forsvarsløse eller ej - under den samme strafferamme. Den konkrete udmåling af straffen vil variere alt efter overgrebets omfang, brugen af vold udover voldtægten etc., men det bør ikke være indskrevet i straffeloven, at det som udgangspunkt er mindre slemt at udsætte et forsvarsløst offer for overgrebet.

Risiko for indførelse en ny type 'sekundær voldtægt'

Straffelovrådet foreslår, at man udvider 'udnyttelse af et forsvarsløst offer' til også at omfatte tilfælde, hvor kvinden ikke selv er hjælpeløs, men hvor hun er i en situation, der gør det svært for hende at forsvare sig. Rådet nævner besøg hos gynækolog eller massør, hvor lægen benytter sig af

situationen til at misbruge kvinden. Amnesty finder det uheldigt, at Straffelovrådet vil introducere en ny, sekundær voldtægt, kaldet "overrumpling", som ikke nødvendigvis skal defineres som voldtægt. Når en gerningsmand tvinger et offer til sex - også hvis offeret ikke kan forsvare sig eller lader sig 'overrumple' - så bør det defineres som voldtægt i straffeloven. Amnesty anbefaler således, at det 'overrumpled' offer ligeledes inkluderes i voldtægtsparagraffen.

Amnestys anbefalinger, som Straffelovrådet følger:

Ægteskab skal ikke give straffrihed ved seksuelle overgreb

Ifølge straffeloven er det ikke strafbart at udnytte ens ægtefælles forsvarsløse tilstand eller økonomiske eller anden afhængighed til at skaffe sig sex mod hendes vilje (§ 218 og § 220). Derudover gælder det, at hvis en voldtægtsmand indgår i eller fortsætter i et ægteskab med sit offer, kan hans straf nedsættes eller eftergives (§ 227).

Amnesty anbefaler, at straffrihed eller lavere straf ved ægteskab fjernes. Ægteskab bør ikke være en formildende omstændighed ved voldtægt eller seksuelle overgreb. Dette krav har et flertal af Straffelovrådet fulgt.

Voldtægt er en seksualforbrydelse ikke en sædelighedsforbrydelse

Amnesty anbefaler, at kapitel 24 omdøbes til at omhandle 'seksualforbrydelser'. Voldtægt bør ikke betragtes som en sædelighedsforbrydelse, da det signalerer, at det er en forbrydelse mod samfundets moral og ikke den enkelte kvinde. Straffelovrådet har fulgt denne anbefaling

Par- og kontaktvoldtægt skal ikke straffes mildere end overfaldsvoldtægter

Amnesty anbefaler, at det sikres, at det ikke er mindre strafbart at voldtage en person, man kender, end en person man ikke kender. Vi foreslår, at det præciseres i loven, at relationen mellem offer og gerningsmand ikke i sig selv skal være afgørende for straffastsættelsen. I dag er den fastsatte 'normalstraf' for partner- og kontaktvoldtægt som udgangspunkt lavere end for overfaldsvoldtægt. Straffelovrådet følger denne anbefaling ved at foreslå, at dette præciseres i lovens bemærkninger.